

st*rk

PB- PP|B-7
BELGIE(N) - BELGIQUE

Afgiftekantoor
Gent X P608419

STERKE VERHALEN VAN MENSEN MET
EEN HANDICAP • JUNI 2018 • 26

Workshop
Vzw De Vijver
werkt mee
aan danstheater

Digitaal loket mijnvaph.be
Vlot je persoonsvolgend
budget beheren

Perspectief 2020

Op weg naar sociaal ondernemerschap

Vlaanderen
is welzijn

VAPH

VLAAMS AGENTSCHAP VOOR
PERSONEN MET EEN HANDICAP

INHOUD

04 PERSOONSVOLGEND BUDGET

Drie getuigenissen.

06 PERSOONSVOLGENDE FINANCIERING

Ondersteuning zorgaanbieders.

10 SLIMME KASSA

Mariënstede werkt mee aan inclusieve maatschappij.

12 MIJNVAPH.BE

Werner Vols legt de voordelen van dit digitale platform uit.

14 VEELGESTELDE VRAGEN

15 KORT

16 DANSVOORSTELLING

18 MEDIAWIJS

Vloggen voor (h)erkenning

19 SERVICE

COLOFON

Driemaandelijks magazine van het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap • Coverfoto: Getty Images • Backcover: iStock • Verantwoordelijke uitgever: James Van Casteren, Koning Albert II-laan 37, 1030 Brussel • Redactie & realisatie: Roularta Custom Media – www.roulartacustommedia.be • Concept: Ben Herremans • Hoofdredactie & coördinatie: Jill Goethals • Vormgeving: Bart Rambour • Eindredactie: Veerle De Bakker • Het VAPH is een Intern Verzelfstandigd Agentschap (IVA) binnen de Vlaamse overheid • Een abonnement is gratis. Contacteer het communicatieteam: VLAAMS AGENTSCHAP VOOR PERSONEN MET EEN HANDICAP • Koning Albert II-laan 37, 1030 Brussel • Tel. 02 225 85 97 • Fax 02 225 84 05 • www.vaph.be

VOORWOORD

SAMEN DE ZOMER IN

Langzaam maar zeker neemt de toegankelijkheid voor personen met een handicap toe, en dat kunnen we alleen maar toejuichen. Met de zomer voor de deur staan verschillende festivals klaar om jullie met open armen te ontvangen. In onze rubriek Service (pg. 19) zetten we de agenda in de kijker van Inter, handig om na te gaan of het event dat je wilt bijwonen wel voldoende toegankelijk is.

De vele evenementen en initiatieven die bijdragen tot een inclusieve samenleving zijn hartverwarmend. Een van de campagnes die in juni van start ging, is die van de Genereuzen (Hart voor Handicap). Zij willen mensen met een handicap die nog nooit naar een festival geweest zijn, samenbrengen met mensen die hen willen begeleiden, zodat ze er samen op uit kunnen. Je kunt je kandidaat stellen via degenereuzen.be. Bij het VAPH hebben we graag het charter van de Genereuzen mee ondertekend. Na de zomer brengen we dan ook verslag uit. Hou ons septembernummer zeker in de gaten.

ZELF DE TOUWTJES IN HANDEN HOUDEN

In dit nummer vind je op pagina 4-5 enkele getuigenissen van mensen over hoe ze hun persoonsvolgend budget inzetten. En vooral: hoe het na enig zoeken, hun vertrouwen in hun toekomst sterkt.

Ondertussen zorgen we ervoor dat de budgetten in zorgvoorzieningen op elkaar afgestemd worden. Bij de overgang naar persoonsvolgende financiering werden de middelen die vroeger aan de vergunde zorgaanbieder werden gegeven, verdeeld over de persoonsvolgende budgetten van al zijn gebruikers. Sommige zorgaanbieders konden minder middelen verdelen in vergelijking met andere zorgaanbieders. Daarom kregen hun gebruikers een lager budget dan gebruikers met een gelijkwaardige ondersteuning en zorgzwaarte die ondersteund worden door andere zorgaanbieders. Dat gaan we corrigeren.

Op 1 juli start een eerste correctieronde om deze verschillen weg te werken: zij die in verhouding een te laag budget hebben bij een vergunde zorgaanbieder, zullen een verhoging krijgen. Zo kan de kwaliteit van hun ondersteuning overal gegarandeerd worden. Is dat voor jou van toepassing, dan krijg je hiervoor de laatste week van juni nog een brief met de nodige informatie in je bus.

Dan wil ik u vooral een fijne en genereuze zomer wensen.

James Van Casteren,
Administrateur-generaal VAPH

AANPASSING VAN HET PERSOONSVOLGEND BUDGET VOOR 5500 BUDGETHOUDERS VAN 51 VERGUNDE ZORGAANBIEDERS

Bij de overgang naar persoonsvolgende financiering werden de middelen die vroeger aan de vergunde zorgaanbieder werden gegeven, verdeeld over de persoonsvolgende budgetten van al zijn gebruikers. Sommige zorgaanbieders konden minder middelen verdelen in vergelijking met andere zorgaanbieders. Daarom kregen hun gebruikers een lager budget dan gebruikers met een gelijkaardige ondersteuning en zorgzwaarte die ondersteund worden door andere zorgaanbieders. De volgende jaren zullen de verschillen tussen budgethouders met een gelijke zorgzwaarte en ondersteuning geleidelijk worden weggewerkt.

Indien je in aanmerking komt, ontvang je tijdens de laatste week van juni een brief met je nieuw toegekend budget vanaf 1 juli 2018. Ook in mijnvaph.be zul je de aanpassing zien.

INDIVIDUELE OVEREENKOMSTEN & KWALITEITSGARANTIE

Vergunde zorgaanbieders sluiten nieuwe, individuele overeenkomsten af met gebruikers sinds de invoering van de persoonsvolgende financiering. Dat gaat over meer dan een pro forma document. In de nieuwe dienstverleningsovereenkomsten worden immers duidelijke afspraken gemaakt over welk budget er bij de voorziening ingezet wordt en hoe de betaling (voucher of cash) dient te verlopen. Daarnaast zijn er ook duidelijke afspraken of je een financiële bijdrage of woon- en leefkosten betaalt.

STEELPROEVEN

Om de kwaliteit van de overeenkomsten te garanderen, nemen Zorginspectie en het VAPH een aantal steekproeven af. Concreet houdt dit in dat er bij alle vergunde zorgaanbieders een aantal overeenkomsten opgevraagd worden om na te gaan of alle minimale bepalingen werden opgenomen. Dat is ook een controle op de garantie tot zorgcontinuïteit.

En niet te vergeten: de leesbaarheid en helderheid van de overeenkomst zal eveneens gescreend worden. Want persoonsvolgende financiering stelt de gebruiker centraal. Ook wat de communicatie betreft. Wat er met de bevindingen van de steekproeven gebeurt? Die zullen in de loop van 2018 gecommuniceerd en opgevolgd worden.

2017. EEN BELANGRIJK EN BEWOGEN JAAR, OOK IN CIJFERS

2017 was voor duizenden mensen met een handicap en voor het VAPH een veelbewogen jaar. Voor meerderjarige personen met een handicap werd persoonsvolgende financiering ingevoerd.

Wil je weten hoe 2017 zich in cijfers vertaalt op het vlak van persoonlijke budgetten, tegemoetkomingen voor hulpmiddelen en aanpassingen, rechtstreeks toegankelijke hulp...? Neem een kijkje op www.vaph.be/jaarverslag.

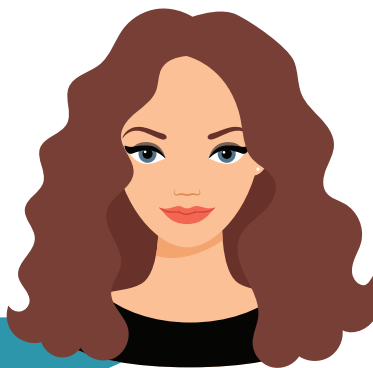
Of we na een jaar van ingrijpende veranderingen zicht hebben op waar 2018 ons zal brengen? We weten alvast dat dit een jaar wordt waarin we tijd maken om de effecten van de veranderingen te evalueren. Zodat we onze dienstverlening verder naar een hoger niveau kunnen blijven tillen.

3 getuigenissen

De overstap naar een persoonsvolgend budget is een belangrijke stap. Hoe kan je die met vertrouwen zetten? Vera Lambert, Marianne Declerck en Anneke Ramon getuigen.

TEKST NATHALIE DIRIX

VERA LAMBERT:
“MIJN PERSOONSVOLGEND BUDGET LOOPT OP WIELTJES”

“Het is ongeveer een jaar geleden dat ik de omschakeling naar een persoonsvolgend budget maakte. In het begin stond ik er wat wantrouwig tegenover. Al die nieuwe termen en begrippen vond ik verwarrend. Ik kon ze niet plaatsen en begon te vrezen dat ik mijn persoonsgebonden budget zou kwijtspelen. Het voorbije jaar heeft aangetoond dat die vrees ongegrond was. Meer nog, ik weet nu dat het persoonsvolgend budget voor mij een echte verbetering is.

EEN DUIDELIJK OVERZICHT

Het is vooral dankzij de heldere uitleg van mijn bijstandsorganisatie dat ik dit op een andere manier gaan bekijken. M'n contactpersoon heeft me duidelijk gemaakt dat de nieuwe manier van financieren vooral in leven werd geroepen om je de mogelijkheid te bieden je leven zoveel mogelijk in te richten in functie van je persoonlijke noden.

Wat ik vooral waardeer, is dat ik via mijnvaph.be mijn budget zelf kan beheren. Samen met m'n vriend, Frankie, zorg ik ervoor dat al de informatie over de kosten van mijn ondersteuning up-to-date zijn. De PVB-teller geeft me een duidelijk overzicht en vertelt me hoe het met m'n budget gesteld is en wat het bedrag is dat ik nog kan besteden. Frankie en ik durven al wel eens lachend tegen elkaar zeggen: nu mijn persoonsvolgend budget er is, loopt alles op wieltjes.”

Dat ik de administratie rond de besteding van m'n budget zelf in handen heb, geeft me een goed gevoel. Ik kan zelf ook meer bepalen wat voor soort ondersteuning ik wil. Want hoewel ik zelfstandig woon, heb ik toch allerlei assistentie (gezinshulp, begeleiding om naar de winkel te gaan,...) nodig. Vandaag kan ik die zelf inkopen en dat maakt dat ik uit meer opties kan kiezen.

MARIANNE DECLERCK:
 MAMA VAN
 MAXIME VANBRABANT

“WIE ZOEKT DIE VINDT”

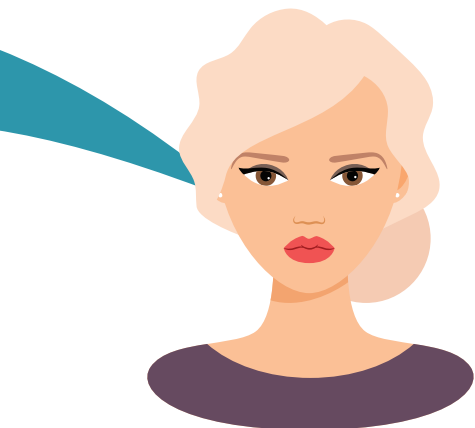
“Tien jaar geleden liep onze zoon, Maxime, op 17-jarige leeftijd bij een verkeersongeluk een hersenletsel op. Het werd het begin van een leven waarbij ondersteuning absoluut noodzakelijk werd. Toen hij op z'n 21 jaar alleen ging wonen, kon hij een beroep doen op een ondersteuningsbudget dat hij in de vorm van een voucher ontving. Het bedrag besteedde hij aan een paar uur ondersteuning die hij elke week van een lokale thuisbegeleidingsdienst ontving.

Toen eind 2016 de terbeschikkingstellingsbrief in onze brievenbus viel, waren we positief verrast dat de toekenning van zijn persoonsvolgend budget niet alleen een concreet jaarlijks budget inhield maar ook de vrijheid om dit in te vullen zoals je dat zelf wil. Een vast bedrag dat je flexibel kunt inzetten, het klonk alvast positief.

MEER VRIJHEID

Om de verandering in goede banen te leiden, hebben we contact genomen met een bijstandsorganisatie. Na het overwegen van meerdere opties, hebben we ervoor gekozen om het toegewezen budget zelf te beheren en niet langer in de vorm van een voucher te besteden. Het geeft ons meer vrijheid en laat ons toe om vrijwilligers financieel te vergoeden.

Vandaag kan Maxime een beroep doen op een goed onderbouwd

ANNEKE RAMON:
MAMA VAN GLENN

**“INCLUSIE KUN
JE ENKEL MET
AANGEPASTE
ONDERSTEUNING
REALISEREN”**

netwerk van mensen die ondersteuning bieden. Naast huishoudhulp kan hij ook op een aantal vrijwilligers rekenen die leuke dingen met hem doen. Zo komt er om de twee weken iemand die samen met hem kookt. Daar kijkt hij echt naar uit.

Het gebeurt regelmatig dat Maxime zijn persoonsvolgend budget gebruikt om zelf voor vervoer te zorgen. In het begin was het wel geen evidentie om een vervoersdienst te vinden die ook nog facturen wilde maken. Maar we zijn blijven zoeken. En wie zoekt, die vindt!

Met z'n persoonsvolgend budget slaagt Maxime erin zelfstandig te wonen. Het geeft hem een goed gevoel dat hij zijn leven zelf in handen kan nemen en zoals zijn leeftijdgenoten alleen kan wonen. Dat wil echter niet zeggen dat wij niet als ankerpunt in zijn leven blijven bestaan. Onze ondersteuning blijft broodnodig, maar dat hij naast ons voortaan ook op een ander, breder netwerk een beroep kan doen, brengt voor ons gezin een bepaalde rust met zich mee.”

“Tijdens de periode dat de persoonsvolgende financiering gelanceerd werd, zijn we naar meerdere infomomenten geweest. Maar we stelden vast dat veel mensen met heel wat vragen zaten.

Toen we in 2016 het bericht kregen dat er ons een persoonsvolgend Budget (PVB) toegekend zou worden, kregen we de boodschap mee dat we een Individuele DienstverleningsOvereenkomst met de organisaties waarop Glenn tot dan toe een beroep deed, moesten aangaan. We stelden echter vast dat die organisaties tot maart 2018 de boot afhiel. Met als gevolg dat 2017 een jaar werd waarin wij het vrij te besteden budget niet konden opvragen en ons in een impasse bevonden. Gelukkig heeft onze contactpersoon bij de bijstandsorganisatie daarin verandering kunnen brengen.

OPLUCHTING

Ze nam een grote bezorgdheid bij ons weg door aan te geven dat de toekenning van een persoonsvolgend budget ook inhoudt dat je zorg, inclusief je zorgverzekering, gegarandeerd blijft. Dat was een hele opluchting voor ons. Want in

het dagcentrum waar Glenn tot dan naartoe ging, voelde hij zich thuis. De contacten en vrienden die hij er opgebouwd had, het zou voor hem enorm pijnlijk geweest zijn moest hij dat hebben laten gaan.

Doordat de bijstandsorganisatie ons ook hulp bood met het onderhandelen en ondertekenen van de IDO's, viel er een bepaalde spanning weg bij ons. Hoewel onze bezorgdheden grotendeels weggenomen waren, stelden we toch vast dat het niet gemakkelijk was om met verschillende organisaties over het aantal punten te onderhandelen.

Het budget is ook beperkt. Sinds 2015 doet Glenn namelijk drie halve dagen per week begeleid werk. Was het persoonsvolgend budget toegekend geweest in 2014 toen hij 5 volledige dagen per week naar het dagcentrum ging, dan was het bedrag allicht groter geweest. Het kan toch niet de bedoeling zijn dat een inclusieve manier van leven financieel benadeeld wordt. De ervaring heeft ons net geleerd dat je inclusie enkel met de aangepaste ondersteuning kunt realiseren.”

Deze getuigenissen kwamen tot stand in samenwerking met alin vzw, een van de vijf bijstandsorganisaties. De andere bijstandsorganisaties zijn absoluut vzw, MyAssist vzw, Onafhankelijk Leven vzw en ZOOM vzw. Bij deze organisaties kun je terecht voor hulp bij de opstart van je budget, of bij het onderhandelen en afsluiten van contracten met je vergunde zorgaanbieder(s). Deze organisaties beschikken over heel veel kennis en ervaring over hoe je je persoonsvolgend budget zo efficiënt mogelijk kunt beheren.

Ook voor vergunde zorgaanbieders is het leren

Je vraagt je misschien af hoe de persoonsvolgende financiering verloopt voor je vergunde zorgaanbieder? Hier vind je hun relaas naar aanleiding van het coachingstraject dat het VAPH voor hen opzette. Veerle Van Hyfte (directeur vzw Alderande) en Gerrit Vonck (directeur Vondels) getuigen. Bert Van Rumst en Diane Serneels van de koepelorganisaties SOM (federatie van sociale ondernemingen) en het Vlaams Welzijnsverbond vullen aan.

TEKST: NATHALIE DIRIX

Wat zijn de grootste veranderingen die persoonsvolgende financiering met zich meebrengt?

Gerrit Vonck: Voor de mensen is de koppeling van hun zorgondersteuning aan een budget zonder meer een grote verandering. Ook voor ons is het als voorziening een nieuw gegeven dat de zorgpunten die ze toegewezen krijgen, rechtstreeks verband houden met het zorgpersoneel waarop men recht heeft. En dan is er nog de omslag waarbij we ons aanbod omzetten naar leef- en woonkosten.

Veerle Van Hyfte: Een vraaggestuurde, individuele aanpak waarbij je het netwerk van je cliënt maximaal betreft, is voor ons geen ingrijpende omslag maar eerder een bevestiging van onze visie en methodieken. De invoering van persoonsvolgende financiering echter dwingt ons als zorgaanbieder om nieuwe strategische keuzes te maken. Het eerdere werken vanuit een collectieve financiering komt nu tegenover een individueel toegankelijk budget. Dat maakt dat we ons aanbod en onze manier van werken onder de loep moeten nemen om

te kijken hoe we onze kwaliteitsnormen kunnen blijven garanderen.

Wat zijn de voornaamste bezorgdheden?

Diane Serneels: Doordat de zorgkosten en de leef- en woonkosten opgesplitst worden, stellen veel mensen zich de vraag of met persoonsvolgende financiering de woon- en leefkosten betaalbaar blijven. Voor er sprake was van het nieuwe systeem, was het zo dat mensen die niet over voldoende middelen beschikten om hun bijdrage te betalen, zich daar niet meteen zorgen over hoefden te maken. Vanuit een ingebouwd solidariteitsprincipe zou de overheid dat wel op zich nemen. Dat mechanisme is weggefallen. Nu worden ook de kosten voor de zorg voor het individu transparanter en ook het bewustzijn en de vragen rond zorgverlening nemen toe.

Bert Van Rumst: Het grote verschil met vroeger is dat voorzieningen die een erkenning kregen, zeker waren van hun inkomsten. Vandaag is dat niet langer het geval. De financiële middelen worden niet langer toegerekend aan de voorziening maar aan de persoon met een handicap. Het is hij die voortaan beslist waar hij

z'n ondersteuning wil inkopen. Dat is een heel andere benadering die heel wat in beweging zet in onze sector. Het is een uitdaging de bestaande kwaliteit van zorg en ondersteuning te vertalen in de taal van persoonsvolgende financiering. De coachingtrajecten ondersteunen de taal die we met zijn allen aan het leren zijn.

KEUZEVRIJHEID

Op welke manier kan het coachingtraject jullie helpen om een zachte en geslaagde omslag te maken?

Veerle: De keuzevrijheid van de cliënt daagt ons als voorziening ook uit om de kwaliteit en de prijs-kwaliteitverhouding van ons aanbod in vraag te stellen. Je kunt er niet omheen dat persoonsvolgende financiering een extra stimulans is

“ DIT IS EEN
CULTUUROMSLAG
WAARBIJ HEEL
WAT KOMT KIJKEN.

VEERLE VAN HYFTE, Directeur vzw Alderande

om op een cliëntgerichte manier te denken en te handelen. Op dat vlak kunnen wij als voorziening best wat expertise gebruiken en komt het coachingtraject van pas.

Bert: Een belangrijke insteek tijdens het coachingtraject was: hoe komen we tot een flexibele en stevige organisatie die de individuele zorgvragen op een adequate en klantvriendelijke manier kan invullen? Hoe kunnen we ons als voorziening vanuit onze eigenheid en sterke punten binnen dit veranderend

landschap positioneren? Hoe komen we tot een correcte kostprijsberekening die een realistische weergave is van wat de woon-, leef- en zorgnoden effectief kosten?

Wat heeft het coachingtraject jullie concreet bijgebracht?

Gerrit: De expertise van onze coaches heeft ons geholpen om tot een correcte prijszetting te komen. Geen evidente opdracht want binnen onze sector word je in de eerste plaats opgeleid om mensen te helpen, niet om kosten aan te rekenen.

PERSPECTIEF 2020

De opstart van de persoonsvolgende financiering brengt voor alle voorzieningen wijzigingen mee in hun financiële structuur, manier van werken en positionering in een nieuw zorglandschap. Ze dienen rekening te houden met wisselende inkomsten, ze dienen zich actief te profileren naar mogelijke gebruikers, ze dienen het personeelsbeleid af te stemmen. Kostenefficiënt werken, zodat het budget optimaal wordt ingezet voor de personen met een handicap, is de uitdaging. Ook is het een uitdaging om naar een transparant woon- en leefkostenbeleid te evolueren zodat mensen duidelijk weten wat alles kost.

Daarom blijft het VAPH inzetten op coachingstrajecten voor vergunde zorgaanbieders. Het opzetten van deze trajecten past in een van de doelstellingen binnen Perspectief 2020 waarbij het VAPH de taak als facilitator opneemt en zo zorgaanbieders de helpende hand reikt om in het nieuwe zorglandschap sociaal te ondernemen.

Het VAPH geeft deze coachingtrajecten concreet vorm in samenwerking met de werkgeverskoepels. In afspraak met het VAPH zijn zij op zoek gegaan naar deskundige partners die de geselecteerde zorgaanbieders bijstaan in dit traject. Het betreft hier deskundige (externe) partners die beschikken over de nodige expertise en deskundigheid rond maatschappelijk verantwoord ondernemerschap, zorginnovatie, arbeidsrecht, omgaan met personeels- en werkingsmiddelen, visievorming en beleidsplanning.

“ **HET BEWUSTZIJN
ROND ZORGVERLENING
NEEMT TOE.**

DIANE SERNEELS. Vlaams Welzijnsverbond

Die omwenteling vraagt bij onze medewerkers een nieuwe, meer kostenbewuste manier van denken. Dat vraagt tijd. Zeker omdat we in onze organisatie met zelfsturende teams werken waarbij je niet zomaar iets van bovenaf oplegt. Maar je merkt dat de switch in denken zich langzaam maar zeker aan het doorzetten is.

Veerle: Dit is een heel herkenbaar verhaal. Wat vroeger evident was, is dat niet langer. Ik stel vast dat ook binnen onze organisatie het bewustzijn rond kostenefficiënt werken sterk toeneemt. Ook merk je dat persoonsvolgende financiering de relatie tussen de voorziening en de cliënt en z'n netwerk bevordert. Ik wil er wel aan toevoegen dat het vertalen van het persoonsvolgende financieringsconcept naar de concrete situatie van de cliënt en z'n netwerk geen eenvoudige opdracht is en dat wij als zorgaanbieders onze eigenheid nooit uit het oog mogen verliezen.

De voorbije maanden hebben wij alvast geleerd dat persoonsvolgende financiering over veel meer gaat dan het inzetten van punten. Het is een cultuuromslag waarbij heel wat komt kijken. Als je die goed wil aanpakken, is een ruime benadering noodzakelijk. Wij werken dan ook met financiële werkgroepen

die op verschillende domeinen actief zijn. Hun bevindingen hebben ertoe geleid dat we een financiële coördinator aangesteld hebben. Niet omwille van de cijfers. Wel omwille van de continuïteit en de kwaliteit van onze zorg die we willen garanderen.

In het nieuw zorglandschap speelt sociaal ondernemerschap een belangrijke rol.

Hoe kijken jullie naar dit begrip en hoe proberen jullie dit in te vullen?

Diane: Samen met SOM hebben we via Lerende Netwerken al een paar jaar geleden initiatieven genomen om sociaal ondernemerschap in onze sector verder aan te moedigen. Ook organiseren we regelmatig intervisies rond het thema. Het is aanmoedigend om te zien wat er op dit vlak beweegt. Ik wil toch even benadrukken dat naast ondernemerschap ook de sociale dimensie een prioriteit blijft. We ondernemen met een sociaal doel voor ogen en willen in de eerste plaats een meerwaarde voor de mensen en de samenleving genereren.

KANSEN GRIJPEN

Wat is de belangrijkste les die jullie meegenomen hebben?

Veerle: Het invoeren van persoonsvolgende financiering vraagt tijd

maar dankzij het coachingtraject is in onze organisatie het bewustzijn gegroeid dat dit een kans is die we met beide handen moeten grijpen.

Gerrit: Dat is een juiste samenvatting. Ook voor Vondels is het coachingtraject een sterke hefboom om de communicatie rond de omslag naar persoonsvolgende financiering voluit aan te gaan. Het heeft ons aangezet om allerlei vragen naar boven te brengen en op zoek te gaan naar de antwoorden zodat we persoonsvolgende financiering in onze zorginstelling op een duurzame manier vorm kunnen geven.

Bert: Vanuit de beide koepelorganisaties hebben we van bij het begin aangegeven dat het essentieel is dat je voor jouw organisatie een doel vooropstelt en bepaalt waar je tegen de zomer van 2018 wil landen. Zo breng je een dynamiek tot stand en ga je concreet aan de slag. Voor Vondels was dat bijvoorbeeld een menukaart waarop de verschillende facetten van hun hele zorgaanbod aan een prijs gekoppeld werden.

Persoonsvolgende financiering is ruim een jaar actief. Hoe kijken jullie vandaag naar dit concept?

Diane: De achterliggende filosofie wordt door de hele sector gedragen. Dat wil echter niet zeggen dat er geen pijnpunten zijn. Het blijft cruciaal dat er voldoende middelen beschikbaar zijn zodat mensen die nood hebben aan een

persoonsvolgend budget er ook een toegewezen krijgen. Want laten we wel wezen, het is niet omdat je een nieuw financieringsconcept implementeert dat de noden van de mensen tijdig ingevuld kunnen worden. De wachttijden zijn nog steeds een feit en maken dat men bij de aanvraag van een zorgbudget geneigd is om al meteen in te calculeren dat de zorg met de jaren zal toenemen.

Gerrit: Vroeger was er je ticket waarmee je in een organisatie toegelaten werd. Nam je ondersteuningsvraag met de jaren toe, dan zou de instelling wel voor oplossingen zorgen. Met persoonsvolgende financiering is dat anders. Je budget zal moeten worden vermeerderd wanneer je extra dagen ondersteuning nodig hebt. Vandaar dat het belangrijk is dat het een soepel systeem is waarbinnen

je makkelijk naar meer of minder ondersteuning kunt schakelen. Een andere kritische factor om persoonsvolgende financiering tot een succes te maken is voldoende vrijheid voor de sociale ondernemers te vrijwaren. Ik hoop dan ook stellig dat er niet nog meer regels gaan komen die de bewegingsruimte voor ons gaan inperken. We hebben net dat stuk vrijheid nodig om tot creatieve oplossingen voor onze cliënten en onze medewerkers te komen.

Zijn er positieve signalen die jullie vertellen dat persoonsvolgende financiering 'on track' is?

Gerrit: Voordat persoonsvolgende financiering in werking trad, hadden we ook al zelfevaluatieprojecten afgelegd. Dit coachingtraject ging nog een stap verder. Ik zou het als volgt willen vergelijken: waar we vroeger naar een schilderij keken,

kijken we vandaag naar onszelf in de spiegel. Dat betekent dan ook dat we de confrontatie met de realiteit aangaan en onszelf echt in vraag durven stellen.

Veerle: Wat mij als nieuwkomer in de sector opvalt, is de zoektocht naar verbondenheid die je tussen de zorginstellingen aantreft. Er wordt wel degelijk op een intensieve manier samengewerkt en expertise uitgewisseld om dit verhaal tot een succes te maken. Al zou een structureel coachingprogramma ter ondersteuning van de zorgaanbieders tijdens het gehele omslagproces kunnen bijdragen tot het realiseren van de doelstellingen van de organisatie, maar ook globale doelstellingen van de persoonsvolgende financiering op sectoraal niveau.

Bert: Een onbetwistbaar sterk punt van de coachingtrajecten is dat ze je sterke punten als zorgaanbieder in kaart brengen. Ze leren je ook dat je niet noodzakelijk alle types zorg zelf moet verlenen. Het kan lonen om bepaalde facetten uit te besteden.

Diane: Ondanks de kinderziekten die persoonsvolgende financiering doormaakt, blijft het concept een meer dan positief gegeven. Dat je als persoon met een handicap de kans geboden wordt om je ondersteuning in te vullen op een manier zoals jij dat wil, is een hele stap voorwaarts. Het creëert kansen voor de gebruiker maar ook voor de voorzieningen. Laten we die kansen vooral benutten!

Een innovatieve kassa die elke handicap overwint

Het kloppende hart van Dadizele? Dat is Mariënstede waar mensen met een fysieke of verstandelijke handicap niet alleen samen wonen, maar er ook elke dag lekkere producten maken, die ze verkopen in een eigen winkel met een innovatieve kassa.

TEKST: TOM DEJONGHE
FOTO'S: MET DANK AAN MARIËNSTEDE

Al sinds de jaren tachtig zet Mariënstede in Dadizele zich in voor mensen met een handicap. Een zestigtal gebruikers wonen én werken er samen, in nauw en hartelijk contact met de bewoners van het dorp.

“Mariënstede wil bouwen aan een warme samenleving, waarin iedereen meetelt, ook de kwetsbaren”, vertelt Lieven Detavernier, direc-

teur van Mariënstede. “Vandaar dat we niet focussen op de handicap van onze mensen, maar wel op hun vele talenten.”

Er zijn heel wat ateliers actief, waar de gebruikers samen met een begeleider bijzonder kwaliteitsvol hun dagen invullen. “Zo verzorgen sommigen het onthaal of bereiden ze heerlijke confituren. Maar we hebben ook een eigen bakkerij,

een mooie moestuin... Zonder dat het daarbij om puur ‘werken’ gaat. De activiteiten moeten vooral zin geven.”

De ateliers brengen heel wat lekkers voort: kaas, groenten, siropen... Al die producten worden verkocht in Château Superette, een winkel van Mariënstede in het centrum van Dadizele. Lieven: “We zijn een ‘buurtwinkel’, een zeer toegankelijke zaak met lokale producten en nuttige diensten als postzegelverkoop, alsook een warme ontmoetingsplaats voor plaatselijke bewoners.

CHÂTEAU SUPERETTE

Ook bijzonder aan Château Superette: de winkel wordt zo veel mogelijk zelfstandig uitgebaat door mensen van Mariënstede. “Zo zijn ze niet langer dienstvrager, maar dienstverlener en zijn ze niet meer afhankelijk van iemand anders, hoewel onze begeleider natuurlijk altijd klaarstaat om te helpen.” Alleen stond er hen tot voor kort nog iets in de weg: de meesten kunnen niet lezen, schrijven of rekenen. “Daarom konden slechts twee onder hen met de kassa werken. Dus gingen we op zoek naar een kassasysteem dat verstandelijke, fysieke, visuele en auditieve handicaps overwint.”

Eerst onderzocht Mariënstede be-

LIEVEN DETAVERNIER, DIRECTEUR VAN MARIËNSTEDE:
WE WERKEN MEE AAN EEN INCLUSIEVE MAATSCHAPPIJ.

staande kassa's voor mensen met een handicap. "In Nederland vonden we enkele voorbeelden, maar die bleken nog altijd alleen geschikt voor hen met de meeste fysieke en mentale mogelijkheden." Dus riep Mariënstede bedrijven op om een kassa te ontwikkelen voor wie een zwaardere handicap heeft. Ze vonden een kassafabrikant die de uitdaging wou aangaan. Lieven Detavernier: "Samen startten we een cocreatie. Wij legden de vele noden voor die onze mensen ervaren, waarna de ontwikkelaars van het bedrijf er een oplossing voor uitwerkten. Daarop gaven wij dan feedback, waarna het bedrijf de innovatie toepaste op een bestaand model."

Het resultaat is een slimme kassa: "Sommige troeven ervan kennen we al uit de retail. Zo bevat het systeem een geïntegreerde weegschaal, vallen producten aan te rekenen via een barcodescanner en kan de klant mobiel of met de bankkaart betalen. Maar de kassa geeft ook automatisch het juiste wisselgeld terug en houdt rekening met de voorkeuren van een klant – bijvoorbeeld factuur of niet – op basis van duimafdrukherkenning. Zelfs aansturen met de stem is mogelijk."

Mensen met een zwaardere handicap, zoals in Château Superette, zullen de kassa nagenoeg alleen kunnen bedienen. Ze hoeven immers geen producten te wegen, niet te rekenen enzovoort. En hebben ze toch de hulp van een begeleider nodig, dan halen ze er die vlot bij via een ringsignaal.

VOOR MEER KANSEN OP DE ARBEIDSMARKT

Sinds juni neemt Château Superette de kassa in gebruik. Maar Lieven ziet nog veel meer plaatsen waar het systeem in te zetten valt: "Bij collega-organisaties, die net als wij een winkel uitbaten, bijvoorbeeld. Maar ook in de horeca, bibliotheken, de retailsector... Als zij onze kassa gebruiken, wordt het

CHÂTEAU SUPERETTE.
Deze kassa zal kwetsbare mensen meer kansen op de arbeidsmarkt geven.

een haalbare kaart om kwetsbare mensen aan het werk te zetten. Zo krijgen die veel meer kansen op de arbeidsmarkt."

“ MARIËNSTEDE WIL BOUWEN AAN EEN WARME SAMENLEVING, WAARIN IEDEREEN MEETELT.

Ook op de schoolbanken groeit de interesse. "Geregeld komen hier leerlingen op stage van De Hoge Kouter, de Kortrijkse school voor buitengewoon secundair onderwijs. Zij dromen ervan in een winkel te werken, maar ondervinden eveneens moeilijkheden bij het gebruik van traditionele kassa's. Wat als de school hen opleidde om onze kassa te gebruiken? Of waarom niet: de VDAB?"

Het klimaat voor een sociale economie wordt ook alsmaar gunstiger. "Profit is nog altijd belangrijk, maar planet en people komen meer en meer op de eerste plaats. Tegelijk realiseren we,

met oplossingen als onze kassa, beetje bij beetje een inclusieve maatschappij, die openstaat voor iedereen."

Lieven Detavernier hoopt dat vele gemeenten het voorbeeld van Château Superette zullen volgen. Mariënstede opent alvast een Château Superette 2.0 in een oude boerderij in het nabijgelegen Rollegem-Kapelle. "Het gemeentebestuur klopte hiervoor zelf bij ons aan." Sinds juni organiseert Mariënstede ook infosessies, om zijn innovatieve kassa voor te stellen. "We nodigen zo veel mogelijk potentieel geïnteresseerde bedrijven, organisaties en buso-scholen uit. Hoe meer onze kassa bij hen ingang vindt, hoe meer kansen kwetsbaren krijgen in onze samenleving."

Contact

Neem gerust contact op met Mariënstede en Lieven Detavernier voor meer info: lieven.detavernier@marienstede.be, 056 50 94 13 of www.marienstede.be. Mariënstede won in april 2018 een Smart Care Award met het kassasysteem, die uitgereikt werd door Belfius Bank.

Volg je dossier online op mijnvaph.be

Het digitale loket mijnvaph.be biedt je de kans om je persoonlijk dossier goed en nauwkeurig op te volgen. Werner Vols legt uit hoe mijnvaph.be hem helpt om zijn persoonsvolgend budget te beheren.

TEKST: PETER VAN DYCK
FOTO: LIES HUYSKENS

Vraag aan Werner Vols welke overeenkomsten hij heeft met hulpverleners en amper enkele klikken later staat op zijn computerscherm te lezen dat hij in totaal vier contracten heeft (met wijk-werken [de vroegere PWA-dienst], een ruitenwasser, een dienstenchequebedrijf en een persoonlijke assistente). Hij laat ook zien hoe eenvoudig het is om op mijnvaph.be alle brieven, volmachten en attesten te raadplegen. Op de budgetlijn, waar hij kan checken hoeveel zijn budget dit jaar bedraagt, kan hij al even vlot uitgaven toevoegen.

“Je kunt op elk moment zoveel kosten inbrengen als je wil, maar zelf beperk ik het tot één keer per maand. Ik hou mijn bankrekening in het oog en probeer erop te letten dat ik de facturen van aan mij geleverde diensten via het digitale loket doorstuur vóór ik in geldnood kom. Wanneer je een factuur toegevoegd hebt, ontvangt de administratie in Brussel die meteen. Eerst was er nog een tussenstap waarbij je een pdf-document kreeg met een overzicht van de kosten die je had doorgestuurd – handig om af te printen – maar dat is niet langer zo. Geen erg, want je kunt online te allen tijde je kostenstatus bekijken.”

Ook om een vrij besteedbaar bedrag, een persoonsvolgend budget of een noodsituatie aan te vragen is mijnvaph.be een heel handig instrument.

ONBEKEND IS ONBEMIND

Werner beseft maar al te goed dat niet iedereen zo bedreven is met de computer. Hij kan zich inbeelden dat er een drempel is om het digitale loket te gebruiken als je minder onderlegd bent. “Maar weet je, onbekend maakt onbemind. Het loont de moeite om mijnvaph.be te leren kennen, om zo de vele voordelen te ontdekken. Natuurlijk kun je er nog altijd voor kiezen om enkel per post je facturen naar de administratie in Brussel te versturen.”

Dan is mijnvaph.be toch sneller. “Je kunt de bedragen van de uitgaven meteen ingeven, het is duidelijk voor welke diensten de kosten zijn gemaakt en deze informatie komt

rechtstreeks bij je dossierbeheerder terecht. Die kan vrij snel online de contracten checken en de betaling goedkeuren. Intussen kun jij makkelijk volgen wat er met je factuur gebeurt. Je ziet onmiddellijk of deze ‘in verwerking’, ‘volledig verwerkt’ of ‘goedgekeurd’ is.”

Dat Werner begaan is met mensen die minder computer-minded zijn, hoeft niet te verwonderen. Hij wordt vaak gevraagd om (delen van) websites te beoordelen op hun toegankelijkheid, recent bijvoorbeeld nog de VAPH Wegwijzer. Hij stond drie jaar geleden trouwens zelf mee aan de wieg van mijnvaph.be. Toen het prototype van het digitale platform klaar was, contacteerde

WERNER VOLS: “Het loont de moeite om mijnvaph.be te leren kennen.”

zijn bijstandsorganisatie hem om mijnvaph.be als gebruiker te testen en verbeteringen te suggereren. Werner vindt dat je rekening moet houden met gebruikers, ouderen bijvoorbeeld, voor wie het niet evident is om met een computer te werken. "Op websites, ook die van het VAPH, staat een heleboel informatie. Voor die mensen moet dat soms een kluwen zijn. Zij vinden niet direct hun weg. Daarom een tip. Als je op de website van VAPH komt, vind je bovenaan de knop 'Mijn VAPH'. Daarop moet je klikken."

4 MANIEREN

De gebruiker kan kiezen tussen vier verschillende manieren om aan te melden. De gemakkelijkste keuze is het gebruik van een beveiligingscode via mobiele app. Een beveiligingscode via sms is ook een mogelijkheid. Derde optie is het gebruik van Itsme, een mobiele app om je veilig te identificeren. De vierde manier is inloggen met je identiteitskaart via een kaartlezer. "Deze laatste optie gebruik ik, maar je moet er wel een programma voor installeren", zegt Werner. "Als iemand niet weet hoe dat moet, kan hij misschien best een consultant van een bijstandsorganisatie laten komen om het uit te leggen. Ook voor andere problemen zou ik dat aanraden. Zo iemand kan je dan stap voor stap uit de doeken doen hoe je iets aanpakt."

DE MOGELIJKHEDEN VAN MIJNVAPH.BE

PERSOONSVOLGEND BUDGET VOOR MEERDERJARIGEN

- Een persoonsvolgend budget aanvragen (ondersteuningsplan persoonsvolgend budget opmaken en indienen)
- Een checklist noodsituatie invullen en indienen
- Je aanvraag voor ondersteuning opvolgen
- Heb je sinds 1 april 2016 de aanvraagprocedure voor een persoonsvolgend budget doorlopen en is uw zorgzwaarte daarbij ingeschaald? Dan kun je de toegekende B- en P-waarden raadplegen.
- Je persoonsvolgend budget raadplegen (inclusief budgetlijnen, transacties, beschikbaar persoonsvolgend budget, overeenkomsten cash en voucher, volmachten, brieven, verzonden checklists noodsituatie)
- Je persoonsvolgend budget beheren. Je kunt je rekeningnummer doorgeven, je overeenkomsten met zorgaanbieders registreren en inzien, kostenstaten indienen, een vrij besteedbaar deel opvragen, cash-overeenkomsten toevoegen.

PERSOONLIJKE-ASSISTENTIEBUDGET VOOR MINDERJARIGEN

- Je persoonlijke-assistentiebudget raadplegen en beheren (inclusief overeenkomsten registreren en inzien, kostenstaten indienen, werkkapitaal raadplegen, transacties bekijken etc.)

ONDERSTEUNING

- Huidige stand van zaken van de ondersteuning waarvoor je een beroep doet op het VAPH: hulpmiddelen, persoonlijke-assistentiebudget, rechtstreeks toegankelijke hulp.

ATTESTEN

- Een attest voor dienstencheques afdrukken
- Een attest afdrukken om een vermindering of vrijstelling van het inschrijvingsgeld binnen het onderwijs van sociale promotie te bekomen.

VRAGEN

- Je aanvraag voor ondersteuning (persoonsvolgend budget, hulpmiddelen en aanpassingen, persoonlijke-assistentiebudget,...) opvolgen
- De beslissingen inzien die het VAPH genomen heeft over je vragen voor ondersteuning.

CONTACTEN

- Je persoonlijke gegevens zoals adres en de gegevens van het netwerk dat je ondersteunt bijhouden.

Op www.vaph.be is er ook een handleiding beschikbaar via "mijnvaph".

Vragen en antwoorden over cashbesteding

Iedereen met een persoonsvolgend budget heeft ondertussen een of meer overeenkomsten afgesloten. Bij voucher verlopen de betalingen automatisch. Hierna vind je een greep uit de meestgestelde vragen over de praktische aanpak bij cashbesteding.

Welke overeenkomsten kan ik indienen?

Het persoonsvolgend budget moet aangewend worden om je zorg en ondersteuning te organiseren. Als budgethouder kun je zelf kiezen welke ondersteuning je wenst in te kopen en hoe vaak. Je sluit een overeenkomst af met de personen/organisaties die in staan voor deze zorg en ondersteuning. Iedere overeenkomst die je afsluit met een zorgaanbieder, moet je aan het VAPH meedelen. Van zodra het VAPH die overeenkomst goedgekeurd heeft, kun je via mijnvaph.be of via kostenstaten je gemaakte kosten meedelen aan het VAPH.

Hoe dien ik mijn kosten in?

Je bezorgt een overzicht van de facturen aan het VAPH via mijnvaph.be of via de kostenstaat voor het persoonsvolgend budget. Het VAPH betaalt je die kosten dan terug via je aparte bankrekening van je persoonsvolgend budget. De facturen zelf hoef je niet aan het VAPH te bezorgen. Hou ze wel 7 jaar bij voor een eventuele controle. Sinds eind maart is de manier van kosten uitbetalen via mijnvaph.be voor budgethouders van een persoonsvolgend budget veranderd.

Zo vind je in mijnvaph.be onder de budgetlijnen enkel nog het luik 'transacties' terug. Onder dat luik kun je PVB-kosten toevoegen, het

budgetjaar. De knop 'betaling aanvragen' is verdwenen sinds einde maart 2018. De betaling zal automatisch uitgevoerd worden.

Alle ingediende kosten worden apart uitbetaald. De ingevoerde kosten worden 's nachts verwerkt, dat betekent doorgestuurd. De uitbetaling gebeurt maximaal 30 dagen na het indienen van de kosten. Je kunt onmiddellijk zien of je betaling verwerkt is en wat de stand van zaken is.

Je kunt ook wijzigingen aanvragen voor kosten en controleren welk bedrag er uitbetaald is.

Waarom is mijn kostenstaat niet volledig terugbetaald?

Dat kan twee oorzaken hebben. Er kan een wijziging op een kost geregistreerd zijn waardoor er nog een bedrag ingehouden moet worden. De meestvoorkomende reden van het niet volledig uitbetalen, is het ontbreken van een overeenkomst waarop kosten ingediend zijn.

Het VAPH zal je verwittigen en vragen om de overeenkomst te registreren. Je kunt ook je briefwisseling volgen via het menu post in mijnvaph.be.

vrij besteedbaar deel opvragen, of een rekenblad genereren van uw transacties van een bepaald

Heb je gekozen voor een voucher, dan regelt je zorgaanbieder de betaling rechtstreeks met het VAPH.

DE KRACHT VAN ROLMODELLEN

Recent bracht Cachet het boek 'Instelling? Positief!' uit. Het is een verzameling van getuigenissen van jongeren uit de jeugdhulp die vertellen over het parcours dat ze aflegden en over hun keuze voor een positieve ingesteldheid. Een jongere in het boek verwoordt het als volgt: "Zie ons niet als een stempel, maar als een persoon."

Samen willen ze een ander beeld naar voren brengen en tonen dat je in hun wereld niet alleen ellende, maar ook optimisme vindt. Dat doen ze onder meer door in dialoog te gaan met andere jongeren, hulpverleners, beleidsmakers en de samenleving.

Cachet ontstond in 2011 als een organisatie door en voor jongeren die in aanraking kwamen met jeugdhulp. Typisch voor Cachet is om

met hun ervaringen in jeugdzorg op een positieve manier aan de slag te gaan. Cachet slaagt er dan ook in een netwerk te vormen van jongeren die de wereld van jeugdzorg kennen maar zich niet herkennen in de stereotypen (slachtoffer of dader) die hen zo vaak tekenen.

Cachet wil met verhalen van jongeren zoveel mogelijk andere jongeren inspireren zodat ook zij de kracht in zichzelf ontdekken. Vandaar hun nieuwste initiatief om jongeren met een handicap ook te bereiken. Cachet startte hiervoor samen met de financiële steun van Cera een project waarbij ze in enkele voorzieningen voor jongeren met een handicap op zoek gaan naar antwoorden op de vraag 'Wat is voor jou belangrijk in het leven?' Interesse in de antwoorden? Hou dan zeker de website en de Facebookpagina in het oog: www.cachetvzw.be - www.facebook.com/vzwcachet

OBRA|BAKEN WINT DE ANTON DOŠEN-PRIJS

De jury kende de prijs unaniem toe aan 4Hobo, een project van OBRA|BAKEN. Met dit initiatief richt OBRA|BAKEN zich tot jongeren met een complexe problematiek die aansluiting missen met de reguliere hulpverlening. Door de nodige aandacht aan hun emotionele en mentale noden te schenken en door hun verbinding met de samenleving te herstellen, zet de organisatie erg in op een totaalbenadering.

Wat is de Anton Došen-prijs? De prijs verwijst naar Professor Doctor Anton Došen, een kinderpsychiater en wereldautoriteit op het vlak van geestelijke gezondheid bij personen met een verstandelijke handicap. Op 19 april 2018 werd die prijs voor de eerste keer uitgereikt tijdens het Vlaams-Nederlandse congres 'Geestelijke gezondheid voor personen met een licht verstandelijke beperking: intersectorale perspectieven'.

Meer info over 4Hobo en OBRA|BAKEN vzw?

Zie www.obrabaken.be

Meer info over het congres en de prijs?

Zie www.wiv.be

EEN COMMUNICATIEPASPOORT, IETS VOOR JOU?

Wat doe je als je zelf moeilijk of niet kan praten en toch contact wil maken met iemand? Dan kun je je communicatiepaspoort bovenhalen en zo de ander tonen hoe communicatie met jou het vlotst kan verlopen. Het communicatiepaspoort geeft meteen aan dat je openstaat om te communiceren.

Denk je dat zo'n communicatiepaspoort iets voor jou is? Online vind je achtergrondinformatie samen met een handleiding die je stap voor stap vertelt hoe je zo'n communicatiepaspoort kunt maken. Neem dan een kijkje op www.communicatiepaspoort.be.

Een ontmoeting zonder woorden

Cliënten van vzw De Vijver kregen de kans om samen met een Italiaans gezelschap een danscreatie in elkaar te steken. Een sfeerverslag van een bijzondere ontmoeting over alle grenzen heen.

TEKST: PETER VAN DYCK

FOTO'S: LIES ROBBEN/ MET DANK AAN VZW DE VIJVER

Het is een geestig gezicht. Ongeveer een 25-tal mensen loopt kriskras door elkaar in een grote ruimte. Tot iemand plots stop zegt. Dan staan ze allemaal stil. Ze begroeten de persoon die toevallig op dat moment het dichtst in de buurt staat. Na hun naam te hebben gezegd en de handen te hebben geschud, beginnen ze opnieuw als mieren door elkaar te wriemelen. Tot er weer halt geroepen wordt en ze weer iemand anders ontmoeten. Na verloop van tijd beginnen de duo's steeds losser te bewegen en staan ze zelfs rug tegen rug met hun heupen te shaken. Het plezier spat ervan af. We zijn getuige van de kennismakingsoefening van een workshop van Viaggi Fuori dai Paraggi (vertaald: Reizen Buiten hun Grenzen), een Italiaans danstheatergezelschap met mensen

PLEZIER. De deelnemers maken kennis.

met een handicap in de rangen dat voor enkele dagen te gast is bij vzw De Vijver in Deurne en Borsbeek.

“ IEDEREEN VOELT ZICH BETROKKEN

“Op een dag werden we gecontacteerd door Cascina Macondo, een Italiaanse socio-culturele vereniging die met kansengroepen werkt en sterk op inclusie gericht is”, vertelt Griet Pitteljon, directeur van De Vijver. “Ze vertelden dat ze met hun danstheaterproject regelmatig in het buitenland optreden en graag hun ervaringen met anderen delen. Of we misschien geïnteresseerd waren in een workshop wanneer ze voor enkele shows naar Vlaanderen kwamen? We gingen akkoord, als we dan meteen ook samen zouden kunnen optreden.”

IEDEREEN BETROKKEN

Zo ontstond dus het idee om cliënten van De Vijver mee het voorprogramma te laten verzorgen van ‘Una Sedia per Capello’, de show die Viaggi Fuori dai Paraggi in CC Deurne gaf. Alle cliënten mochten zich hiervoor kandidaat stellen. Voor hen organiseerde men in de maand mei audities, waaruit acht mensen geselecteerd werden voor de workshop van vandaag, die meteen ook

een voorbereiding is op het optreden de dag erna. Op de audities vroeg begeleider/gastjurylid Ip Man onder meer aan de kandidaten om zich in te beelden dat ze regendruppels waren die op het ritme van de muziek neervielen.

“We kozen er bewust voor om een voorstelling aan de workshop te koppelen”, zegt Griet Pitteljon. “Dat optreden brengt een zekere dynamiek mee. In alles wat we doen, zoeken we een connectie met de wijk. Het is cruciaal in de opbouw van de netwerken van onze cliënten. Via de vrijwilligers van de buurthuizen konden we flyers en affiches verspreiden. Met de voorstelling willen we laten zien wat de cliënten kunnen, want er is behoorlijk wat talent in huis. De zwakkere doelgroepen binnen De Vijver kregen ook hun rol; zij maakten bijvoorbeeld de illustraties in het programmaboekje. Onze cliënten maakten voor deze tweedaagse ook zelf typisch Vlaamse gerechten klaar voor onze Italiaanse gasten: waterzooi en stoofvlees met frietjes. Ze zijn trots dit te kunnen doen. Iedereen voelt zich betrokken.”

GRAPPIGE STANDBEELDEN

Terwijl Griet Pitteljon haar uitleg doet, worden de dansjes per duo steeds enthousiaster. Onder begeleiding van percussiemuziek beginnen de deelnemers heel vrij te bewegen. Nagi Tartamella, een van de twee professionele dansers van Viaggi

IN DUO. Oefeningen in vrij bewegen.

de cirkel een applaus van hun collega's die toeschouwer zijn. Op basis van de voorbije oefeningen gaan nu vier groepen aan de slag om de woordenloze danscreatie van morgen vorm te geven. Het doel is om daar de ervaringen van de ontmoeting van vandaag in te verwerken. Twee groepen spelen standbeelden: de ene krijgt het thema 'onderweg zijn', de tweede 'arriveren'. De andere twee groepen gaan machines verbeelden: de ene werkt rond het thema 'samenzijn', de tweede rond 'samenwerken'. Samen zorgden de cliënten en het Italiaanse gezelschap er ook voor dat het een geslaagde workshop en een geslaagd optreden werd.

Meer info?

Raadpleeg het vrijetijdsaanbod van vzw De Vijver online op www.devijvervzw.be/aanbod/vrijetijd of hou hun Facebookpagina in de gaten.

Fuori dai Paraggi die de workshop begeleiden, legt een volgende oefening uit - een medewerkster van De Vijver vertaalt. Het gezelschap gaat in een kring staan. Bedoeling is dat iemand in het midden van de cirkel in een bepaalde houding gaat staan en even verstijft als een standbeeld. Waarop iemand anders daarop inspeelt en in een specifieke positie de eerste persoon vervoegt. Eerst voeren ze de opdracht uit per twee, daarna per drie en tot slot per vijf. De deelnemers die toekijken krijgen de vraag om de beelden die zo gevormd worden een titel te geven. 'De Vijf Musketers' weerklinkt er. 'Power Rangers' ook. En: 'Cleopatra'. Volgt de omgekeerde oefening. Op basis van een titel moeten vijf personen samen een tafereel uitbeelden. Iedereen schiet in de lach wanneer Nagi 'Op het Strand' als titel roept, een Italiaan aanstalten maakt om in het water te duiken en een Vlaming languit op de grond gaat liggen. "Typisch Belgisch", merkt iemand op. Bij 'Robin Hood' gaan twee schutters tegenover elkaar staan, terwijl een derde de denkbeeldige pijlen ontwijkt. En bij 'Zoo' begint een deelnemer schattig over het kopje van een andere te aaien. Na de oefening van de standbeelden is er die van de machines. Deze keer is het de bedoeling dat men

een beweging én een bijpassend geluid maakt en deze blijft herhalen. Zelfde principe: één persoon begint, vier anderen sluiten zich erbij aan. Het leidt tot heel creatieve constructies en opnieuw ook tot heel wat hilariteit. Geregeld krijgen de dansers in het midden van

PRETTIGE KENNISMAKING

Tijdens een pauze spreken we enkele deelnemende cliënten van De Vijver. Ze ervaren deze ontmoeting met het dansgezelschap elk op een andere manier.

"Waarom ik meedoe? Omdat ik graag dans", lacht B. "Feesten: daar ben ik altijd voor te vinden. Ik ben ook al eens naar een discotheek geweest. Maar ik ben braaf gebleven, hoor. Enkel cola gedronken."

N. vertelt dat hij vaak naar dansers kijkt op zijn computer. "Ik wou dat zelf ook eens proberen. In het begin was het wat moeilijk om de oefeningen goed te begrijpen, maar nu vind ik het echt super."

Voor K., iemand met autisme, wordt het te veel. "Te druk en te veel aanrakingen", zegt hij.

S. amuseert zich hard. "Het is leuk om mensen te ontmoeten die uit een ander land komen. Dat ze ook een andere taal spreken, vind ik niet erg. Ik ben een beetje verlegen. Dat ik hier niets hoeft te zeggen, maar enkel moet bewegen, is een voordeel. Dingen uitbeelden, daar hou ik van."

E. zegt ook dat het prettig is om kennis te maken met de Italianen. "Ik dans al sinds ik kind ben, maar vind het toch spannend om op te treden. Ik heb al een keer in een show gestaan en dat was een unieke ervaring. Toen ik over de audities hoorde, stelde ik me direct kandidaat. Het was een verrassing om te horen dat ik voor het optreden geselecteerd was. Tijdens de audities moest ik improviseren. Ik kreeg 'ga op zoek naar een grote vlinder' als opdracht. Best wel moeilijk."

Vloggen zorgt voor (h)erkenning

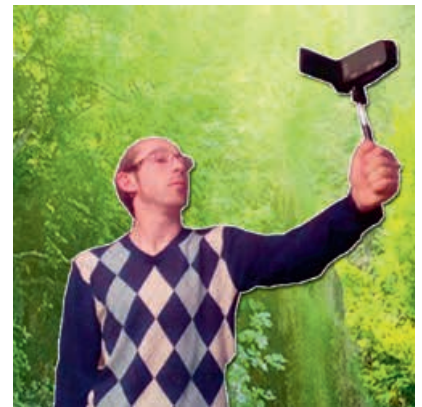
Een vlog of videoblog. Het kan voor mensen met een handicap een middel zijn om anderen mee in hun wereld te nemen. De (zelf)acceptatie die hieruit kan resulteren is heel waardevol, al mag men niet blind zijn voor de risico's.

TEKST: PETER VAN DYCK

Het was knap en moedig wat June Eyer in oktober 2017 in een vlog op YouTube deed. Het elfjarig meisje uit Mariakerke had reacties gekregen over de handicap aan haar handen – ze heeft syndactylie, een aandoening waarbij vingers of tenen aan elkaar vast zitten. Mensen vroegen zich af wat er met haar gebeurd was en gaven aan dat ze medelijden met haar hadden. Dat is niet nodig, vertelt June in het begin van het korte filmpje. “Ik ben er ook nooit mee gepest geweest. Ik ben gewoon zo geboren, ik kan er niets aan doen.”

NIET ALLES DELEN

Sonja Heijkamp, die trainingen mediawijsheid in de zorg geeft, ging in Nederland actief op zoek naar YouTubers met een verstandelijke handicap. “Sommige voorbeelden die ik vond, zijn heel open over hun handicap en schamen zich nergens voor, maar anderen benadrukken hun handicap liever niet”, is haar ervaring. Je online uiten houdt voor iedereen risico's in, je staat bloot aan kritiek en cyberpesten. Mensen met een handicap zijn echter extra kwetsbaar. De kans bestaat dat volgers gaan lachen

raad om met hun cliënten goede afspraken te maken over wat je al dan niet kunt tonen. Als iemand bijvoorbeeld over zijn dagbesteding wil vertellen, is dat prima. “Dat vind ik zo knap aan Patje”, zegt Sonja. “Hij laat zien hoe het is om te leven met een lichte verstandelijke handicap. Hij kan heel goed uitleggen tegen welke problemen hij zoal aanloopt. Dat je mensen via een vlog mee kunt nemen in je wereld is zeker een meerwaarde.” YouTubers die zonder complexen over hun handicap vertellen, zorgen ook voor herkenning bij lotgenoten. Eigenlijk zeggen ze: je bent niet de enige.

“ YOUTUBERS DIE ZONDER COMPLEXEN OVER HUN HANDICAP VERTELLEN, ZORGEN OOK VOOR HERKENNING BIJ LOTGENOTEN.

Waarop ze haar rechterhand in beeld brengt, met slechts twee vingers en zonder nagels. Aan haar linkerhand heeft ze helemaal geen vingers. Ze zegt trots te zijn dat ze er toch alles mee kan doen. Toen ze na een operatie die linkerhand kon buigen en een tennisbal kon vasthouden, was June heel blij. Aan het einde van de video zegt ze dat ze het helemaal niet raar vindt om dit uit te leggen. June's mama Vanessa staat volledig achter de videoblog. “June maakte de video helemaal uit eigen beweging. Voor mij is haar zelfacceptatie heel belangrijk, dat mag weleens aandacht krijgen”, vertelde ze in de krant.

met je handicap. Sonja Heijkamp verwijst naar het kanaal 'Dagen van Patje'. “Er zijn mensen die lullig doen over je handicap, daar moet je mee om kunnen gaan”, bekende maker Patje aan Sonja.

JE BENT NIET DE ENIGE

Tijdens haar trainingen aan professionals in de zorg benadrukt Sonja dat het belangrijk is de jonge mensen met een handicap zelfkritiek bij te brengen. “Ik vind niet dat je schaamteloos alles met vreemden moet delen. Ik hoor van begeleiders dat ze zich daar zorgen om maken, en terecht.” Ze geeft begeleiders de

Info:

Het YouTube kanaal van Patje vind je op Youtube met de zoekterm 'Dagen van Patje'.

Ook interesse om te vloggen? Online training kun je volgen bij www.mediawijs.be

SERVICE

WIL JE DEZE ZOMER NAAR DE FESTIVALWEI MET DE GENEREUZEN?

De Genereuzen, een initiatief van Hart voor Handicap, zoekt mensen met een handicap die graag eens een festival willen bezoeken. Daarna wordt er een festivalmaatje voor je gezocht zodat jullie er samen op uit kunnen. Het VAPH heeft het charter van de Genereuzen mee ondertekend, omdat we inclusie belangrijk vinden. In ons volgende septembernummer brengen we verslag uit van een van de festivalduo's.

Je kunt kiezen tussen deze festivals:

- Suikerrock, 27 tot 29 juli, Tienen
 - Nostalgie Beach, 11 augustus, Middelkerke
 - Pukkelpop, 15 tot 18 augustus, Hasselt
 - Gevarenwinkel Blues, 23 tot 25 augustus, Herselt
- Schrijf je zeker in op: www.degenereuzen.be

HULPMIDDEL IN DE KIJKER: FOXLIHQ LEEST ONDERTITELS VOOR

Problemen met het lezen van ondertitels op een televisiescherm? FoxLinq kan je helpen. Dit toestel beschikt over de eigenschap dat het ondertitels kan herkennen, analyseren en voorlezen. Dit alles gebeurt in real time zodat jij je televisieprogramma dat op het scherm loopt,

kunt volgen. De FoxLinq is een toestel dat wordt aangesloten tussen je digitale ontvanger (bijvoorbeeld digibox) en je televisie. Je hebt dus geen internet of extra abonnement nodig om van dit hulpmiddel gebruik te kunnen maken.

Meer info over dit hulpmiddel en andere hulpmiddelen kun je terugvinden op de online hulpmiddelendatabank, www.vlibank.be. Ook www.hulpmiddeleninfo.be bevat interessante informatie over geavanceerde hulpmiddelen voor blinden en slechtzienden.

FESTIVALTijd!

Hoe staat het met de toegankelijkheid op festivals en events? Check zeker eens de agenda van Inter online op www.intro-events.be/agenda. Je vindt er een handig overzicht en kunt meteen zien hoe events scoren op het vlak van toegankelijkheid.

Hoe werkt het? Je selecteert een evenement en het type handicap (motorisch, verstandelijk, blind of slechtziend, doof of slechthorend). Op basis van die informatie verneem je dan meteen in welke mate het door jou geselecteerde evenement toegankelijk is.

Het Inter-events-label vertelt je hoe het staat met de toegankelijkheid van een event. Dit label wordt enkel uitgereikt aan organisaties die ernstige inspanningen leveren om de toegankelijkheid van hun event te maximaliseren. Mocht je als bezoeker toch problemen vaststellen, dan kun je dit melden via events@inter.vlaanderen.

Meer info over Inter? www.inter.vlaanderen.be

WELKOM OP DE MEER MOBIELE LIJN

De Lijn is met een proefproject gestart. Het opzet? Mensen die met een rolstoel reizen vlot gebruik laten maken van bus of tram zonder dat ze daarvoor hoeven reserveren. Het proefproject voorziet vijf 'Meer Mobiele Lijnen'.

De 5 testlijnen hebben meerdere toegankelijke haltes en worden uitgevoerd met toegankelijke voertuigen met een lage vloer. Per provincie is er één testlijn actief:

- De Kusttram voor West-Vlaanderen
- Tram 1 in Gent
- Tram 15 in Antwerpen
- Lijn 51 Hasselt – Heusden
- Ringbus Leuven: 600 Buitenringbus en 601 Binnenringbus.

Na een proefperiode zal de werking van de testlijnen geëvalueerd worden. Zodat de aanpak verder verfijnd kan worden en op termijn de reservatieplicht volledig afgeschaft kan worden.

Wil je weten of jouw lijn toegankelijk is? **Ga dan naar www.delijn.be/meermobielelijnen.** Een eenvoudig symbool vertelt je of je halte toegankelijk is voor personen met een mobiele en/of visuele handicap.

Het VAPH zorgt voor personen met een handicap

Ben je van plan een hulpmiddel aan te kopen? Het VAPH zorgt voor een tegemoetkoming voor hulpmiddelen zoals de aanpassing van je woning, de aankoop van een brailleleesregel of het inschakelen van een doventolk.

Je kunt ook een beroep doen op rechtstreeks toegankelijke hulp voor lichte of tijdelijke ondersteuning. Dan kun je jouw ondersteuning samenstellen uit een pakket van begeleiding, dagopvang en/of verblijf. Die hulp is zonder aanvraagprocedure toegankelijk: je kunt gewoon contact opnemen met de dienstverlener van rechtstreeks toegankelijke hulp.

Heb je nood aan meer zorg en ondersteuning? Dan kun je als meerderjarige bij het VAPH een persoonsvolgend budget aanvragen. Dat budget biedt de mogelijkheid

om zorg in te kopen bij je eigen netwerk, bij een dienst thuiszorg, bij poetsdiensten, professionele zorgverleners of bij een zorgaanbieder die vergund is door het VAPH.

Voor kinderen en jongeren zijn er verschillende mogelijkheden: een persoonlijke-assistentiebudget of opvang en begeleiding, zowel bij jou thuis als bij een VAPH-zorgaanbieder.

Het VAPH zet in op autonomie en levenskwaliteit van personen met een handicap.

Een vraag aan het VAPH?

Een vraag over het nieuwe systeem persoonsvolgende financiering?

Bel naar 02 225 85 97.

Voor vragen over een aanvraag van een persoonsvolgend budget of hulpmiddelen kun je terecht bij de provinciale kantoren van het

VAPH in Antwerpen, Brugge, Hasselt, Leuven en Gent. Je kunt de provinciale kantoren bereiken via deze nummers:

Antwerpen: 03 270 34 40

Hasselt: 011 27 43 54

Gent: 09 269 23 11

Leuven: 016 31 12 11

Brugge: 050 40 67 11

Antennepunt Brussel: 02 225 84 62

Voor meer informatie over de aanvragen voor minderjarigen: wvg.vlaanderen.be/jongerenwelzijn of via het nummer 0800 900 33.

Meer informatie?

Surf naar www.vaph.be

T 02 225 85 97

www.vaph.be/contacteer-ons

Wil je je gratis abonneren op st*rk of de digitale nieuwsbrief?

www.vaph.be